

Provincie Noord-Brabant

Arbeidsmarktanalyse HCA Noord-Brabant

Factsheetrapportage sector bouw

De provincie Noord-Brabant heeft door Etil het onderzoek 'Arbeidsmarktanalyse HCA Noord-Brabant' laten uitvoeren. Om het menselijk kapitaal in de regio te behouden en te vergroten wil de Provincie Noord-Brabant samen met regionale stakeholders tot een actieagenda Human Capital komen. Met behulp van dit onderzoek naar waar het knelt, wat er al wordt gedaan en wat er wel en niet werkt wordt de Provincie ondersteund bij de ontmoetingen met de regionale stakeholders waarmee een basis gevormd kan worden voor aanvullende acties.

In het onderzoek staan negen door de provincie Noord-Brabant vastgestelde sectoren centraal: de zes Brabantse topclusters en drie aanpalende sectoren:

- High Tech Systems en Materialen (HTSM)
- Zorg
- Life sciences en Medische Technologie
- Bouw
- Maintenance
- Onderwijs
- Agrofood
- Logistiek
- Biobased economie

Naast het hoofdrapport is er per sector een factsheetrapportage opgesteld waarin een meer cijfermatig beeld wordt gegeven van de negen prioritaire sectoren. In de factsheetrapportages zijn gegevens opgenomen over vestigingen, werkgelegenheid, kenmerken van de werkzame personen, huidige en toekomstige arbeidsmarktspanning. De voorliggende factsheetrapportage is samengesteld voor de sector bouw.

Afbakening sector Bouw

SBI

SBI-2008 beschrijving

- 41 Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw en projectontwikkeling**
 - 411 Projectontwikkeling
 - 412 Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw
- 42 Grond-, water- en wegenbouw (geen grondverzet)**
 - 421 Bouw van wegen, spoorwegen en kunstwerken
 - 422 Leggen van kabels en buizen
 - 429 Bouw van overige civieltechnische werken
- 43 Gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw**
 - 431 Slopen van gebouwen, grondverzet en proefboren
 - 432 Bouwinstallatie
 - 433 Afwerking van gebouwen
 - 439 Dakbouw en overige gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw

Werkgelegenheid (aantal werkzame personen), sector bouw

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Noord-Brabant	86.487	81.732	80.515	77.588	72.927	69.662	69.630	71.054	73.552
Helmond-de Peel	8.995	8.871	8.285	8.261	7.884	7.771	7.381	7.315	7.472
Midden-Brabant	13.147	12.614	12.406	12.094	11.126	10.636	10.591	11.278	11.748
Noordoost-Brabant	25.975	24.526	24.457	23.600	22.404	21.371	21.606	21.970	22.447
West-Brabant	21.590	20.654	20.347	19.063	18.018	16.915	16.979	17.341	17.968
Zuidoost-Brabant	16.780	15.067	15.020	14.570	13.495	12.969	13.073	13.150	13.917

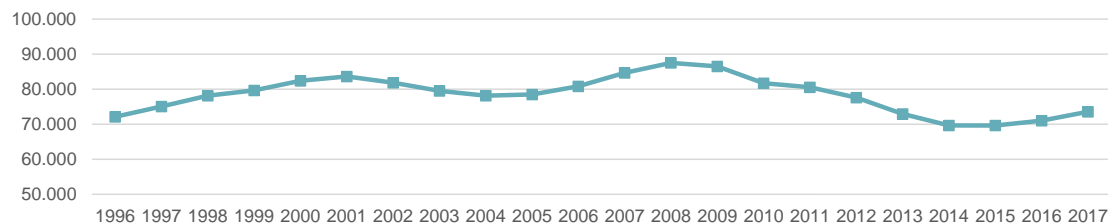
Bron: LISA, Vestigingenregister Noord-Brabant, bewerking Etil

Jaarlijkse procentuele ontwikkeling van de werkgelegenheid (aantal werkzame personen), sector bouw

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Noord-Brabant	-1,2%	-5,5%	-1,5%	-3,6%	-6,0%	-4,5%	0,0%	2,0%	3,5%
Helmond-de Peel	-0,8%	-1,4%	-6,6%	-0,3%	-4,6%	-1,4%	-5,0%	-0,9%	2,1%
Midden-Brabant	2,2%	-4,1%	-1,6%	-2,5%	-8,0%	-4,4%	-0,4%	6,5%	4,2%
Noordoost-Brabant	-2,2%	-5,6%	-0,3%	-3,5%	-5,1%	-4,6%	1,1%	1,7%	2,2%
West-Brabant	-2,0%	-4,3%	-1,5%	-6,3%	-5,5%	-6,1%	0,4%	2,1%	3,6%
Zuidoost-Brabant	-1,2%	-10,2%	-0,3%	-3,0%	-7,4%	-3,9%	0,8%	0,6%	5,8%

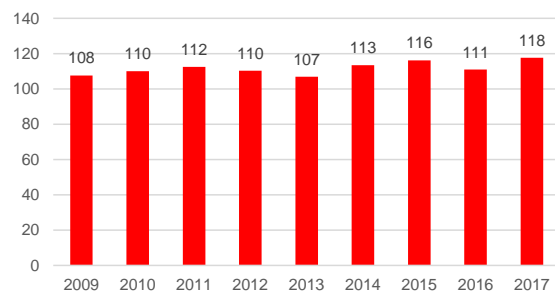
Bron: LISA, Vestigingenregister Noord-Brabant, bewerking Etil

Ontwikkeling werkgelegenheid (aantal werkzame personen), sector bouw, provincie Noord-Brabant

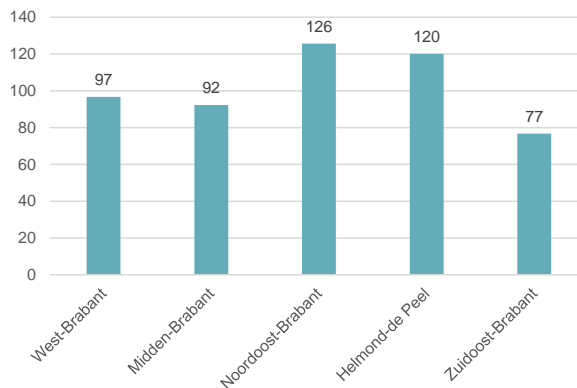
Bron: LISA, Vestigingenregister Noord-Brabant, bewerking Etil

Specialisatiegraad, sector bouw, provincie Noord-Brabant (ten opzichte Nederland)

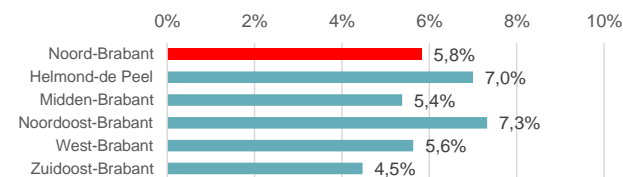

Bron: LISA, Vestigingenregister Noord-Brabant, bewerking Etil

Specialisatiegraad, sector bouw, arbeidsmarktregio's Noord-Brabant (ten opzichte van provincie Noord-Brabant), 2017

Aandeel van de totale werkgelegenheid (aantal werkzame personen), 2017

Bron: LISA, Vestigingenregister Noord-Brabant, bewerking Etil

Werkgelegenheid

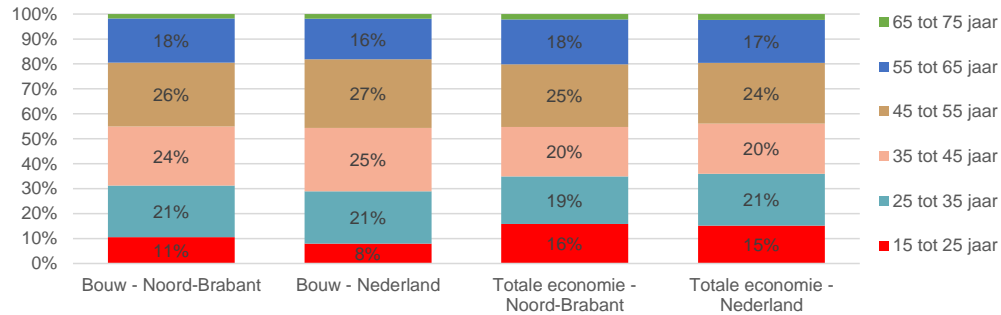
- De sector bouw heeft in 2017 een werkgelegenheidsomvang van ongeveer 73.500 arbeidsplaatsen. De sector bouw is een conjunctuurgevoelige sector, hetgeen ook goed terug te zien is in de werkgelegenheidsontwikkeling van de afgelopen jaren. Vanaf het jaar 2016 groeit de werkgelegenheid in de bouw weer. Het werkgelegenheidsniveau ligt wel nog bijna 14.000 arbeidsplaatsen lager dan op het hoogtepunt in 2008.
- De trend in de werkgelegenheidsontwikkeling in de afgelopen vijf jaar in de Brabantse arbeidsmarktregio's is redelijk vergelijkbaar. Het herstel lijkt iets langzamer op gang te zijn gekomen in de regio Helmond de Peel. In deze arbeidsmarktregio is in 2017 echter ook weer sprake van een toename van de werkgelegenheid.

Specialisatie

de specialisatiegraad toont of de sector in een regio een meer of minder dan gemiddeld werkgelegenheidsaandeel heeft. Is het regionale aandeel lager dan het nationale aandeel dan is de score lager dan 100 (ondervertegenwoordiging) en bij een hoger aandeel in de regio is de specialisatiegraad hoger dan 100 (oververtegenwoordiging).

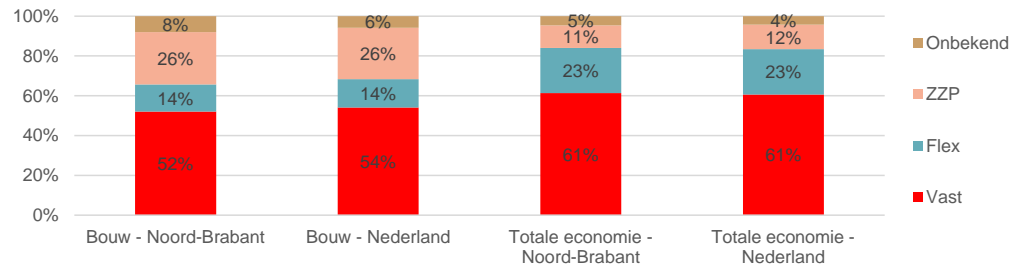
- De sector bouw komt t.o.v. Nederland relatief sterk voor in Noord-Brabant. In 2017 is het werkgelegenheidsaandeel van de sector bouw 5,6% in Noord-Brabant, vergeleken met 4,6% in Nederland. Dit resulteert in een specialisatiegraad van 118% in 2017.
- Vergelijken we de Brabantse regio's met elkaar dan valt op dat de specialisatiegraad relatief groot is in Helmond de Peel en Noordoost-Brabant.

Verdeling werkzame personen naar leeftijd, sector bouw en totale economie, Noord-Brabant en Nederland, 2017

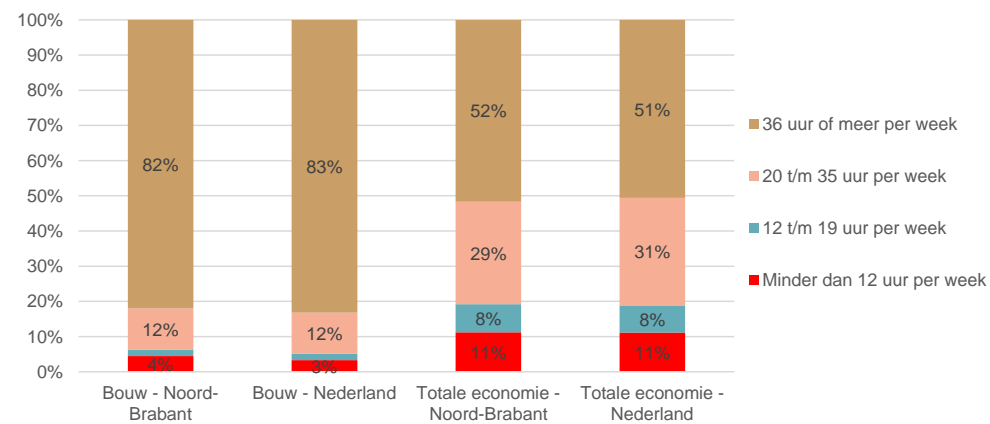
Bron: CBS (EBB), bewerking Etil

Verdeling werkzame personen naar type contractvorm, sector bouw en totale economie, Noord-Brabant en Nederland, 2017

Bron: CBS (EBB), bewerking Etil

Verdeling werkzame personen naar omvang dienstverband in uren, sector bouw en totale economie, Noord-Brabant en Nederland, 2017

Bron: CBS (EBB), bewerking Etil

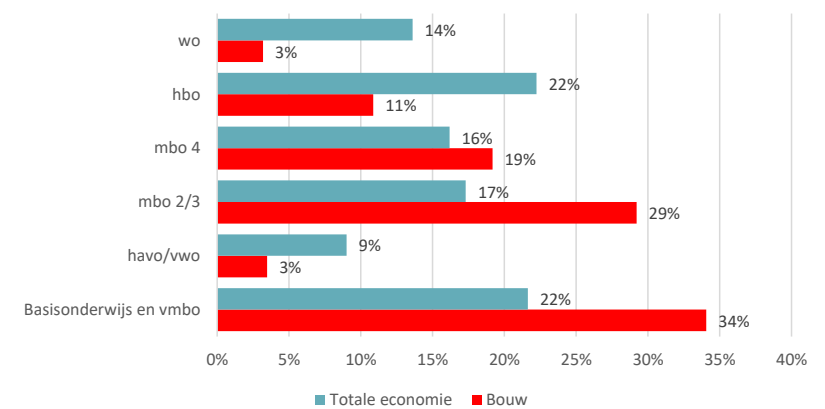
Werkgelegenheid - naar kenmerken

- Leeftijd:** de leeftijdssamenstelling in de bouw wijkt in Noord-Brabant niet zoveel af van die van Nederland. Vergelijken we de bouw met de totale economie dan valt vooral op dat het aandeel jongeren (15 t/m 25 jaar) in de bouw lager ligt dan in de totale economie.
- Type contractvorm:** het aantal werkzame personen dat een dienstverband heeft bij een werkgever ligt in de bouw (circa 65%) een stuk lager dan in de totale economie (circa 84%). In de bouw is het aandeel zzp'ers vergeleken met de totale economie een stuk groter.
- Type dienstverband:** in de sector bouw werkt meer dan 80% in fulltime dienstverband. In de totale economie ligt dat iets boven de 50%.

Werkzame personen - naar beroep en opleiding

- Het opleidingsniveau van de werkzame personen in de sector bouw is t.o.v. de totale economie relatief laag. Meer dan 60% van de werkzame personen heeft een opleiding basisonderwijs, vmbo of mbo 2/3.

Verdeling werkzame personen naar opleidingsniveau, sector bouw en totale economie, Noord-Brabant, 2017

Bron: CBS (EBB), bewerking Etil

Ontwikkeling aantal vestigingen, sector bouw

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Noord-Brabant	22.122	21.991	22.278	22.669	22.813	22.991	23.580	24.270	24.914
Helmond-de Peel	2.756	2.743	2.752	2.812	2.800	2.868	2.908	3.015	3.110
Midden-Brabant	3.781	3.751	3.864	3.910	3.950	4.000	4.042	4.195	4.302
Noordoost-Brabant	6.098	6.021	6.129	6.218	6.238	6.313	6.525	6.703	6.812
West-Brabant	5.431	5.403	5.449	5.540	5.638	5.701	5.895	6.033	6.193
Zuidoost-Brabant	4.056	4.073	4.084	4.189	4.187	4.109	4.210	4.324	4.497

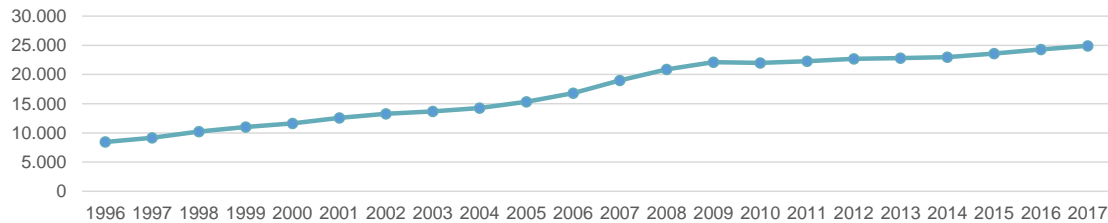
Bron: Vestigingenregister Noord-Brabant, bewerking Etil

Jaarlijkse procentuele ontwikkeling van het aantal vestigingen, sector bouw

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Noord-Brabant	5,9%	-0,6%	1,3%	1,8%	0,6%	0,8%	2,6%	2,9%	2,7%
Helmond-de Peel	7,4%	-0,5%	0,3%	2,2%	-0,4%	2,4%	1,4%	3,7%	3,2%
Midden-Brabant	6,3%	-0,8%	3,0%	1,2%	1,0%	1,3%	1,1%	3,8%	2,6%
Noordoost-Brabant	4,4%	-1,3%	1,8%	1,5%	0,3%	1,2%	3,4%	2,7%	1,6%
West-Brabant	6,2%	-0,5%	0,9%	1,7%	1,8%	1,1%	3,4%	2,3%	2,7%
Zuidoost-Brabant	6,5%	0,4%	0,3%	2,6%	0,0%	-1,9%	2,5%	2,7%	4,0%

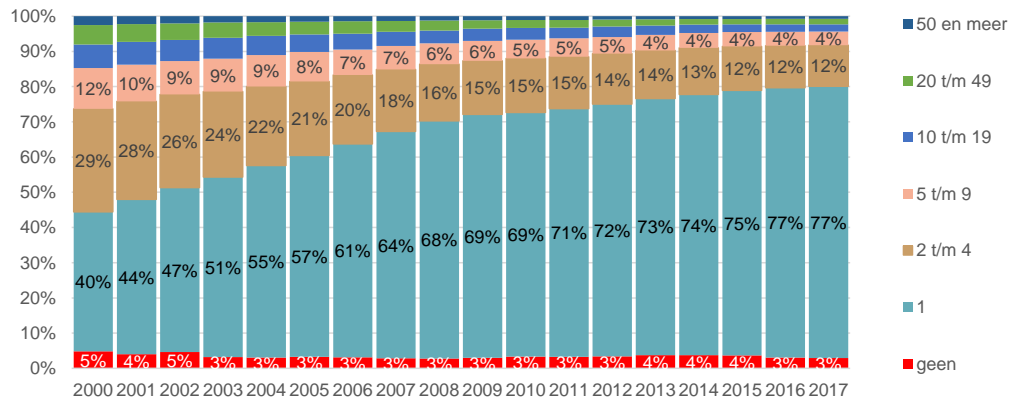
Bron: LISA, Vestigingenregister Noord-Brabant, bewerking Etil

Ontwikkeling aantal vestigingen, sector bouw, provincie Noord-Brabant

Bron: LISA, Vestigingenregister Noord-Brabant, bewerking Etil

Ontwikkeling samenstelling vestigingen naar grootteklasse, provincie Noord-Brabant

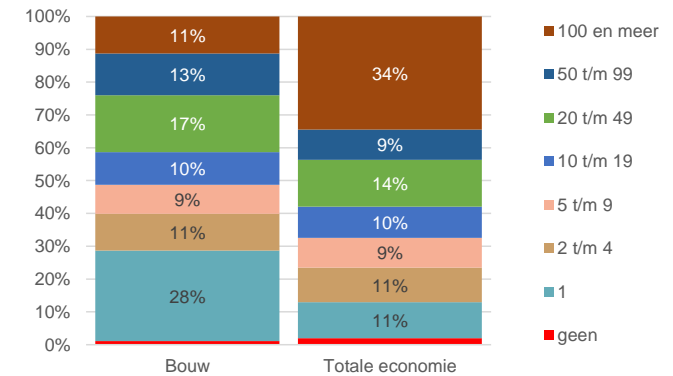

Bron: Vestigingenregister Noord-Brabant, bewerking Etil

Vestigingen

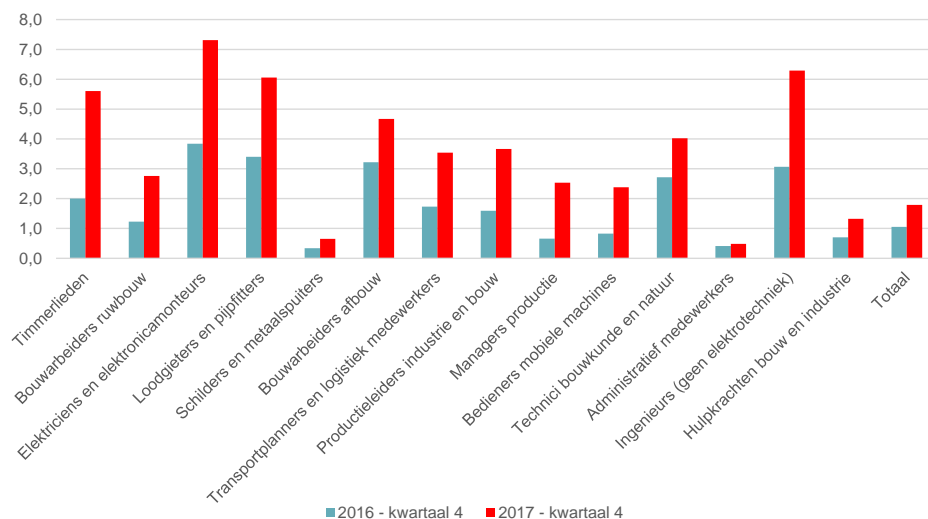
- Noord-Brabant kent in 2017 24.914 vestigingen die actief zijn in de sector Bouw. Het aantal vestigingen is de afgelopen jaren aanzienlijk gestegen, hetgeen vooral komt door een toename van vestigingen met 1 werkzame persoon.
- De verdeling naar grootteklasse is binnen de Brabantse arbeidsmarktregio's redelijk vergelijkbaar. Midden-Brabant wijkt enigszins af, met een relatief grote omvang van de grootteklasse 500 t/m 799 werkzame personen.
- Vergeleken met de totale economie in Noord-Brabant dan valt op dat in de sector bouw vestigingen actief zijn met een relatief kleine personeelsomvang. Meer dan 75% van de werkgelegenheid in de sector bouw is actief in vestigingen met minder dan 49 personen, hetgeen slechts 56% is in de totale Brabantse economie.

Samenstelling werkgelegenheid binnen vestigingen naar grootteklasse, sector bouw en totale economie, Noord-Brabant, 2017

Bron: Vestigingenregister Noord-Brabant, bewerking Etil

Arbeidsmarktspanning naar relevante beroepsgroep, Noord-Brabant

Bron: UWV, bewerking Etil

Verwachte toekomstige knelpunten naar beroepsgroep (relevant voor de sector bouw), 2017-2022, Nederland

Beroepsgroep	Werkzame personen Noord-Brabant, 2017 In sector bouw		Knelpunten naar beroepsgroepen 2017-2022*				
	Aantal	Aandeel	ITKB** typering	Geen knelpunten %	Vrijwel geen knelpunten %	Enige knelpunten %	(Zeer) grote knelpunten %
	Pedagogische beroepen	120	0%	groot	7,5	23	0
Creatieve en taalkundige beroepen	0	0%	enige	0	12,1	12	75,8
Commerciële beroepen	1.260	2%	geen	20,6	64,7	14,7	0
Bedrijfseconomische en administratieve beroepen	9.370	13%	vrijwel geen	18,7	25,2	28,2	27,9
Managers	4.680	6%	groot	0	16,9	27,4	55,8
Openbaar bestuur, veiligheid en juridische beroepen	230	0%	enige	6,2	22,1	38,1	33,6
Technische beroepen	50.370	70%	groot	4,4	6	23,7	65,9
ICT beroepen	680	1%	groot	0	0	12,7	87,3
Agrarische beroepen	180	0%	geen	52,6	47,4	0	0
Zorg en welzijn beroepen	230	0%	enige	19,8	22,5	20,8	36,8
Dienstverlenende beroepen	510	1%	geen	76,8	18,5	0	4,6
Transport en logistiek beroepen	4.290	6%	vrijwel geen	40,1	45,1	0	14,8

*De beroepsklassen omvatten onderliggende beroepsgroepen.

De percentages geven aan voor hoeveel procent van de onderliggende beroepsgroepen, gewogen naar aantal werkenden, er geen knelpunten worden verwacht, vrijwel geen knelpunten, enige knelpunten en (zeer) grote knelpunten.

** Indicator Toekomstige Knelpunten in de Personeelsvoorziening naar Beroep

Bron: ROA, bewerking Etil

Huidige aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

- Op de totale arbeidsmarkt In Noord-Brabant is er in het 4e kwartaal van 2017 sprake van een krappe arbeidsmarkt, terwijl in Nederland nog sprake is van een gemiddelde arbeidsmarktspanning.
- Kijken we specifiek naar de sector bouw, in de relevante beroepen voor de sector bouw, dan is de omvang van de krapte gemiddeld hoger dan in de totale economie het geval is.
- De krapte in Noord-Brabant ligt ook in de bouwsector hoger dan landelijk het geval is.

Toekomstige aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

- De arbeidsmarktperspectieven voor schoolverlaters met een opleidingsachtergrond die relevant is voor de bouw zijn de komende jaren goed. Er is gedurende de periode 2017-2022 sprake van (grote) personeelstekorten in alle technische richtingen. Naarmate het opleidingsniveau stijgt, nemen de relatieve tekorten toe.
- De meer economische opleidingsrichtingen, die ook relevant zijn voor de bouw, kennen daartegenover personeelsoverschotten. De werkgevers zullen bij het werven van personeel met deze economische achtergrond, die vooral in de bedrijfs ondersteuning worden ingezet, weinig tot geen problemen ervaren.
- Kijken we vanuit het perspectief van de werkgever dan komt eenzelfde beeld naar voren. In de technische beroepen, 70% van de werkzame personen in de bouw werkt in een technisch beroep, worden landelijk (zeer) grote knelpunten verwacht.

Verwachte tekorten en overschotten naar opleidingsrichting, 2017-2022, Noord-Brabant

Opleidingscategorie	Werkzame personen Noord-Brabant, 2017 In sector bouw		Tekort/overschot 2017-2022 (totale economie, niet specifiek voor de bouwsector)	
	Aantal	Aandeel	Absoluut	als % van werkzame personen in 2017
mbo 2/3 economie	3.060	4%	-6.100	-9%
mbo 2/3 groen	550	1%	-1.200	-12%
mbo 2/3 techniek	15.470	21%	100	0%
mbo 2/3 zorg en welzijn	410	1%	-4.600	-9%
mbo 4 economie	2.540	4%	-4.600	-6%
mbo 4 groen	500	1%	400	3%
mbo 4 techniek	9.770	14%	3.900	6%
mbo 4 zorg en welzijn	390	1%	-3.200	-7%
hbo onderwijs	220	0%	4.900	14%
hbo taal en cultuur	240	0%	-1.000	-5%
hbo gedrag en maatschappij	270	0%	-1.700	-5%
hbo landbouw en natuur	170	0%	300	3%
hbo economie	1.980	3%	-10.300	-11%
hbo techniek	4.640	6%	10.600	18%
hbo gezondheidszorg	70	0%	1.600	5%
wo onderwijs	0	0%	200	2%
wo taal en cultuur	130	0%	-900	-5%
wo gedrag en maatschappij	60	0%	900	7%
wo landbouw en natuur	110	0%	-200	-2%
wo economie en recht	890	1%	-2.300	-4%
wo techniek	890	1%	4.700	22%
wo medisch	100	0%	600	3%

Bron: ROA, bewerking Etil

Overschot
Tekort